

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610- **13072590**
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

18 Temmuz 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

7/26752-26753 GK 144
7/27006-27005 GK 147
7/28003 GK 162
7/28006 GK 162
7/28729 GK 171
7/28732 GK 171
7/28861 GK 176

DIYARBAKIR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU'NUN
TBMM 7/26753 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

1-Türkiye’de mobilya atıklarının geri dönüştürülmesi ve tekrar üretime kazandırılması için herhangi bir ulusal strateji veya düzenleme mevcut mudur?

2-2023 ve 2024 yıllarında ve 2025 yılında toplam ne kadar mobilya ürünü atık olarak değerlendirilmeksizin çöp alanlarına bırakılmıştır?

3-Çöp alanlarına bırakılan mobilya ürünleri dolayısıyla geri dönüşüm ekonomisinin kaybı belirtilen yıllarda kaç Türk lirasıdır?

4-Avrupa Birliği’nin 2050 yılı hedefleri doğrultusunda, Türkiye’de mobilyaların atılmasını önleyerek tekrar üretime dahil edilmesini sağlamak amacıyla herhangi bir çalışma yapılmakta mıdır?

5-Türk mobilya sektöründe sürdürülebilirliği teşvik etmek için devlet tarafından verilen destek, teşvik veya hibe programları var mıdır? Varsa bu desteklerden kaç firma yararlanmaktadır?

6- Eko-tasarım ve sürdürülebilir üretim standartlarının Türkiye’de uygulanabilirliğini artırmak için yeni düzenlemeler veya mevzuat değişiklikleri planlanmakta mıdır?

7-Mobilya üretiminde kullanılan malzemelerin yerli ve sürdürülebilir kaynaklardan temin edilmesi amacıyla sektöre yönelik bir teşvik mekanizması bulunmakta mıdır?

8-Mobilya sektöründe ambalaj atıklarının çevreye zarar vermeyecek şekilde geri dönüştürülebilir malzemelerden üretilmesi konusunda yasal bir düzenleme veya teşvik planlanmakta mıdır?

CEVAPLAR

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7nci maddesi (i) bendinde büyükşehir belediyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları arasında “.... büyükşehir katı atık yönetim plânını yapmak, yaptırmak; katı atıkların kaynaқта toplanması ve aktarma istasyonuna kadar taşınması hariç katı atıkların ve hafriyatın yeniden değerlendirilmesi, depolanması ve bertaraf edilmesine ilişkin hizmetleri yerine getirmek, bu amaçla tesisler kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmek; ..”, İlçe belediyelerinin görev ve yetkileri arasında da “Büyükşehir katı atık yönetim plânına uygun olarak, katı atıkları toplamak ve aktarma istasyonuna taşımak” yer almaktadır. 5393

sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesi (g) bendinde “*Katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmak*” hükmü yer almaktadır. İlgili mevzuat çerçevesinde söz konusu atıkların toplanması ve yönetimine dair iş ve işlemler belediyelerin görev ve sorumluluğundadır.

66/2010/EC sayılı Avrupa Birliği Tüzüğü ile uyumlu, 19.10.2018 tarihli ve 30570 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevre Etiket Yönetmeliği kapsamında hayata geçirilen Türkiye Çevre Etiket Sistemi ürün ve hizmetlerin çevresel durumu hakkında tüketicilere doğru, yanıltıcı olmayan ve bilimsel tabanlı bilgiler sunulmasını sağlamak üzere; ürünlerin ve hizmetlerin çevre etiketi ile teşvik edilmesine yönelik gönüllülük esasına dayalı olarak kurulan bir sistemdir.

Türkiye Çevre Etiket Sistemi içinde değerlendirilen ürünler temel olarak kimyasal kullanımı, enerji ve su tüketimi, emisyon sınırlamaları, biyolojik olarak parçalanabilir, döngüsel ekonomi ile uyumlu ürünlerin tercihi gibi konular başta olmak üzere ürün yaşam döngüsünde çevresel açıdan sıkıntı yaratabilecek diğer birçok konuyu da göz önüne alarak incelenmektedir. Buna ek olarak, Çevre Etiket kriterleri ürün ve hizmetler açısından güvenilir bir kıstas olmaktadır.

Çevre Etiket uygulamaları ile ürünlerinde/hizmetlerinde çevreye duyarlı bir süreç takip eden işletmelerin teşvik edilerek sürdürülebilir üretim ve tüketim uygulamalarının desteklenmesi amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda, 05.04.2024 tarihli ve 9210244 sayılı Bakanlığımız Makamı Olur'una istinaden Mobilya Ürünleri İçin Çevre Etiket Verilmesine Dair Kriterler, Bakanlığımızca <https://cevreetiketi.csb.gov.tr/> resmi internet sayfamızda yayınlanmıştır

Bu bağlamda, Uluslararası standarda bağlı olan gönüllülük esasına dayalı Türkiye Çevre Etiket Sistemi; mobilya üretiminde kullanılan malzemelerin sürdürülebilir kaynaklardan temin edilmesini sağlayan bir teşvik sistemidir. Mobilya Ürün Grubu çevre etiketi kapsamında; kimyasalların kısıtlanması, geri dönüşümlü malzeme kullanılması, dayanıklılık, kolay tamir edilebilirlik gibi kaynak verimliliği ve döngüsel ekonomi ile uyumlu çevresel sürdürülebilirlik kriterleri bulunmaktadır.

Söz konusu, Mobilya Ürünleri İçin Çevre Etiket Verilmesine Dair Kriterlerin tamamına <https://webdosya.csb.gov.tr/db/cevreetiketi/icerikler/mob-lya-cevre-et-ket--kr-terler--20240417121454.pdf> linkinden erişim sağlanabilmektedir.

26/06/2021 tarih ve 31523 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanmış olan "Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği" ile ambalajların üretimi ve kullanımında öncelikle yeniden kullanıma uygun, geri dönüştürülebilir ambalajların tercih edilmesi ve ambalajların tüketimi/kullanılması sonrasında oluşan atıkların sıfır atık yönetim sisteminin genel ilkeleri doğrultusunda yeniden kullanıma veya geri kazanım sürecine dâhil edilmesi ve geri kazanılmış malzemelerin kullanımlarının sağlanarak Ülke ekonomisine kazandırılması esas kılınmıştır.

Ayrıca söz konusu yönetmelik ile ambalajın üretiminde kullanılan maddelerin ağırlıkça belli bir yüzdesinin maddesel olarak geri dönüştürülebilir nitelikte olması zorunlu tutulmuştur. Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği, AB 94/62/EC sayılı Ambalaj ve Ambalaj Atıkları Direktifi ile büyük ölçüde uyumludur.

Diğer taraftan 22 Ocak 2025'te AB Ambalaj ve Ambalaj Atığı Tüzüğü, AB Resmi Gazetesi'nde yayımlanmış olup 11 Şubat 2025'te yürürlüğe girmiştir. Söz konusu tüzüğün genel uygulama tarihi 12 Ağustos 2026 (18 aylık geçiş süreci) olarak belirlenmiştir (Ancak belirli gereklilikler için daha uzun geçiş hükümleri uygulanacaktır.)

2025/40 sayılı Ambalaj ve Ambalaj Atıkları Tüzüğü, atık azaltma tedbirleri ve hedefleri, aşırı ambalajın azaltılmasına yönelik iddialı gereklilikler ve geri dönüştürülebilirliğin iyileştirilmesine yönelik tedbirler, geri dönüştürülmüş içeriğin artırılması, tehlikeli ve zararlı maddelerin aşamalı olarak kullanımdan kaldırılması ve gıda güvenliği ile hijyen standartlarından ödün vermeden yeniden kullanımın teşvik edilmesini içermektedir. Bakanlığımız tarafından Yeni Ambalaj ve Ambalaj Atığı Tüzüğü ilişkin olarak AB' deki gelişmeler yakından takip edilmekte olup , ilgili mevzuatımızın yeni Ambalaj ve Ambalaj Atığı Tüzüğü ile uyum çalışmalarına başlanmıştır.